

Monitoringsrapportage 2025

Milieuprogramma 2023-2027

Monitoringsrapportage 2025

Monitoring van de doelen uit het milieuprogramma 2023-2027

Datum: 30 maart 2026
Auteur: Provincie Zeeland, Unit Milieu
Versienummer: 1

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding en leeswijzer	4
Thema 1: Luchtkwaliteit	5
Thema 2: Geur	11
Thema 3: Geluid	13
Thema 4: Stilte	15
Thema 5: Omgevingsveiligheid	16
Thema 6: Bodem	19
Thema 7: Water	20
Thema 8: Duisternis en lichthinder	21
Thema 9: ZZS	22
Thema 10: Energie en klimaat	23
Thema 11: Circulaire economie	26
Thema 12: Robuuste uitvoeringsdiensten	27
Thema 13: Goed opdrachtgeverschap	29
Bijlagen	
Bijlage 1: Monitoringsrapport luchtkwaliteit 2025 Sluiskil	
Bijlage 2: Emissies bedrijven Zeeland	
Bijlage 3: Spoedlocatielijst Zeeland 2025	

Inleiding en leeswijzer

Deze rapportage behandelt het derde jaar (2025) van het Milieuprogramma 2023-2027 en geeft inzicht in de voortgang richting de doelen voor 2030.

In de Zeeuwse Omgevingsvisie staat als **hoofddoel** voor 2030 op het thema Milieu:

Een gezond, schoon en veilig Zeeland; de milieukwaliteit van de fysieke leefomgeving is beschermd en versterkt.

In het Milieuprogramma zijn maatregelen en acties verder uitgewerkt om dit hoofddoel te verwezenlijken. Per thema zijn subdoelen voor 2030 vastgesteld, inclusief acties tot 2027. In deze monitoringsrapportage presenteren we de voortgang per thema en maken we een vergelijking met de resultaten van vorig jaar. Daarnaast is ook de rapportagemethode verbeterd. Voor twee van de dertien thema's zijn cijfers gevisualiseerd ter verfijning van de monitoring.

De voortgang meten we met indicatoren: meetbare (tussen)resultaten die de effectiviteit van het beleid aantonen. We geven voor elk subdoel een toelichting van de status en laten zien in hoeverre of het is behaald. Dit geven we weer door middel van batterijen. In de onderstaande tabel is de betekenis per icoon aangegeven.

	Proces	Inhoud
	Op koers	Voldoet
	Licht vertraagd	Voldoet grotendeels
	Vertraagd	Voldoet niet geheel
	Niet op koers	Voldoet niet
	Geen oordeel mogelijk	Geen oordeel mogelijk
	Afgerond	Afgerond
	Vervallen	Vervallen

Thema 1: Luchtkwaliteit

Uit de metingen van het landelijk meetnet luchtkwaliteit en de modelberekeningen van RIVM blijkt dat de luchtkwaliteit in Zeeland afgelopen jaren langzaam is verbeterd. Ook in 2025 halen we overal binnen de provincie de wettelijke grenswaarden voor de concentraties stikstofoxiden en fijnstof. Wetenschappelijke studies wijzen echter uit dat ook de huidige luchtkwaliteit nog tot negatieve gezondheidseffecten kunnen leiden zoals luchtwegaandoeningen, hartziekten en voortijdig overlijden. Bovendien zijn normen aan verandering en verbetering onderhevig. Dat laten de eind 2021 aangepaste advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) zien. In 2024 is de Europese Richtlijn luchtkwaliteit daarop aangescherpt en meer in lijn gebracht met deze nieuwe WHO-advieswaarden. Binnen 2 jaar moet Nederland de aangescherpte Europese regels omzetten in nationale wetgeving waarbij vanaf 2030 aan deze nieuwe grenswaarden moet worden voldaan.

Bronnen van luchtverontreiniging buiten provincie Zeeland zijn van invloed op de luchtkwaliteit in Zeeland en dat geldt ook andersom. Mede daarom heeft Provincie Zeeland samen met de rijksoverheid, alle provincies en een groot aantal gemeenten het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend. Een gezamenlijke aanpak van vermindering van concentraties luchtvervuilende stoffen leidt tot het beste resultaat. Uit de eerste twee landelijke voortgangsrapportages SLA van het RIVM blijkt dat de doelstelling van 50% gezondheidswinst uit binnenlandse bronnen in 2030 binnen bereik is. Belangrijke voorwaarde is wel dat alle doorgerekende maatregelen volledig worden uitgevoerd. In het voorjaar van 2026 verschijnt de 3^e voortgangsrapportage van het RIVM over het doelbereik van het SLA.

Daarnaast zijn nog enkele andere belangrijke factoren in het spel. Een fors deel van de luchtkwaliteitsverbetering wordt bereikt door maatregelen uit het klimaatakkoord en stikstofbeleid. Dat betekent dat tegenvallers of juist meevallers in de energietransitie of andere instrumenten hierin ook positieve of negatieve gevolgen kunnen hebben voor het behalen van doelen op luchtkwaliteit.

Subdoel	Indicator	Rapportage 2025	Status
1.1 Permanente verbetering van de luchtkwaliteit	1.1.1 Zeeuwen leven in 2030 enkele maanden langer door verbetering van de luchtkwaliteit conform de door het RIVM ontwikkelde indicator.	Het RIVM rapporteert tweejaarlijks de invloed van verbetering van de (lokale) luchtkwaliteit op de gezondheid in een voortgangsrapportage. In 2024 is de tweede voortgangsrapportage ¹ gepubliceerd. Het RIVM heeft berekend dat de gezondheidseffecten als gevolg van luchtvervuiling in 2030 afnemen ten opzichte van 2016 en het doel behaald kan worden. Voorwaarde daarvoor is dat de voorgenomen plannen en maatregelen worden uitgevoerd. De resultaten van de volgende doorrekening en (3 ^e) voortgangsrapportage volgen in het voorjaar van 2026.	
	1.1.2 Voldoen aan Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit op alle Zeeuwse meetstations	Net als voorgaande jaren waren er in 2025 geen overschrijdingen. De meetresultaten van de Zeeuwse meetstations in 2025 laten zien dat voldaan werd aan de (wettelijke) Europese grenswaarden voor de componenten die gemeten zijn. Voor een overzicht van de meetwaarden over 2025 en verdere toelichting, zie bijlage 1: <i>Monitoringsrapport luchtkwaliteit 2025 Sluiskil</i> .	
	1.1.3 Daling van meest relevante industriële emissies voor Zeeland.	Jaarlijks stellen we een rapportage op over de uitstoot van de Zeeuwse industrie. Het gaat daarbij om de bedrijven die verplicht zijn een elektronisch milieujaarverslag (e-MJV) op te stellen. De cijfers over 2025 zijn in de zomer bekend. Kort samengevat kan gesteld worden dat sinds 2000 de uitstoot van methaan en koolstofdioxide min of meer gelijk is gebleven en die van alle andere stoffen gedaald, zoals in <i>afbeelding 1</i> te zien is. Het volledige rapport is als bijlage 2 <i>Emissies bedrijven Zeeland</i> toegevoegd.	
	1.1.4 Aantal bevindingen en overtredingen op het thema lucht vanuit toezicht via emissiemetingen (rookgaskanalen)	In 2025 zijn 26 emissiemetingen uitgevoerd aan rookgaskanalen bij 9 verschillende Zeeuwse industriële bedrijven in Vlissingen-Oost en de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone. Bij 2 metingen is een overschrijding van de vergunde waarde aangetoond en is een handhavings- of vergunningverleningstraject gestart.	
	1.1.5 Bevindingen diffuse emissiemetingen (lekverliezen)	Sinds 2023 is DCMR in opdracht van Provincie Zeeland gestart met het uitvoeren van OGI-metingen (Optical Gas Imaging) bij de Zeeuwse Seveso	

¹ [Monitoringsrapportage Doelbereik Schone Lucht Akkoord. Tweede voortgangsmeting | RIVM](#)

Subdoel	Indicator	Rapportage 2025	Status
		bedrijven ter controle op aanwezigheid van diffuse emissies (lekverliezen). In de meetronde van 2025 zijn bij zes bedrijven in totaal 17 bedrijfsonderdelen steekproefsgewijs gecontroleerd met OGI metingen. Hierbij zijn 24 diffuse emissiepunten geconstateerd. De bedrijven moeten de aangetoonde diffuse emissie teniet te doen en hiervoor een plan van aanpak overleggen.	
	1.1.6 Voortgang luchtkwaliteit conform het Schone Lucht Akkoord (SLA)	Voortgang en acties waar Provincie Zeeland (en andere deelnemers) op inzet, zijn opgenomen in het uitvoeringsplan SLA en verwerkt in het Dashboard SLA². In samenwerking met andere provinciale opgaves en programma's hebben wij in 2025 uitvoering gegeven aan verschillende lopende projecten zoals: • Schoner aanbesteden van infrastructurele werken • Realisatie walstroomvoorzieningen binnenvaart • Scherp vergunnen • Scholenproject fijnstof • Onderzoek en extra metingen op het Meetstation Sluiskil in kader van het project Omgevingskwaliteit Kanaalzone Mede op basis van een cofinanciering vanuit het SLA zijn verschillende acties in gang gezet en uitgevoerd.	

² <https://schoneluchtakkoord.nl/dashboard-sla/>

Afbeelding 1 – Emissie bedrijven, daling van meest relevante industriële emissies voor Zeeland

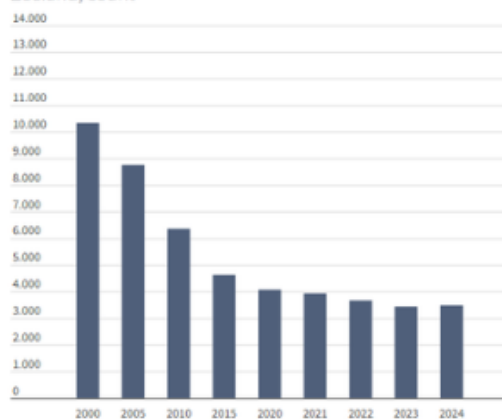
LUCHTKWALITEIT - EMISSIES BEDRIJVEN

Ontwikkeling industriële emissies

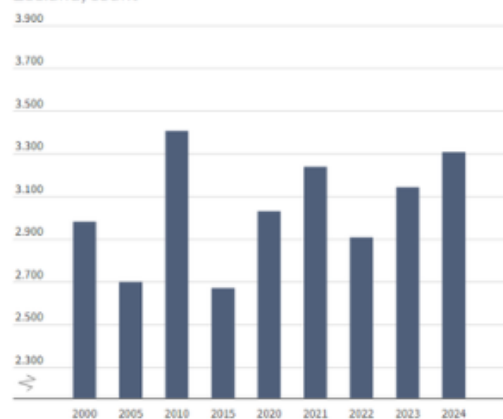
De grafieken laten zien dat de uitstoot van de verschillende industriële emissies in Zeeland sinds 2000 over het algemeen is afgenomen. Afgelopen jaren is deze daling afgevlakt en in 2024 in enkele gevallen zelfs wat toegenomen. Voor een toelichting daarop verwijzen we naar de volledige rapportage in bijlage 2. De ontwikkeling over de langere termijn laat uitgesproken met name een structurele vermindering van de industriële emissies in de regio zien.

NOx emissie
Zeeland, count

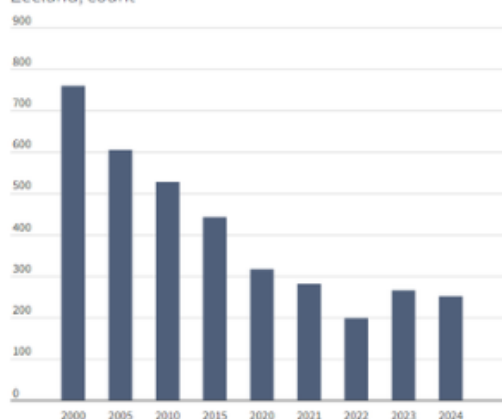
2000 - 2024

Methaan emissie
Zeeland, count

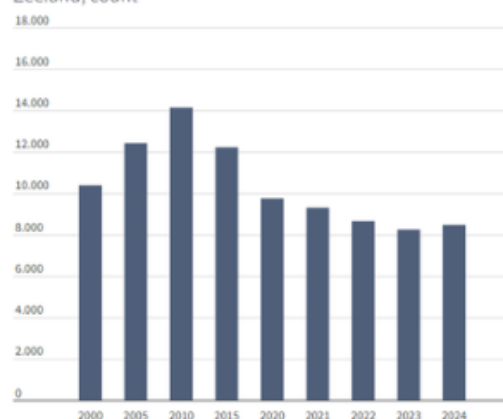
2000 - 2024

NH3 emissie
Zeeland, count

2000 - 2024

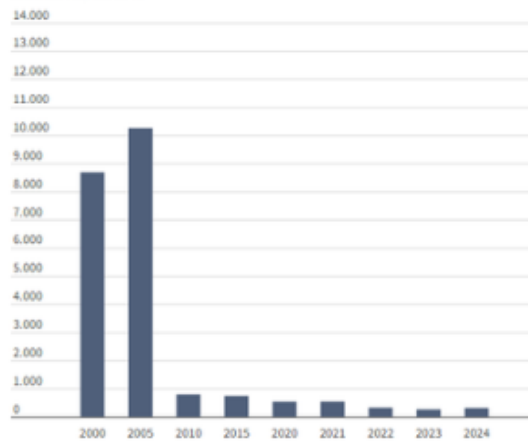
CO2 emissie
Zeeland, count

2000 - 2024

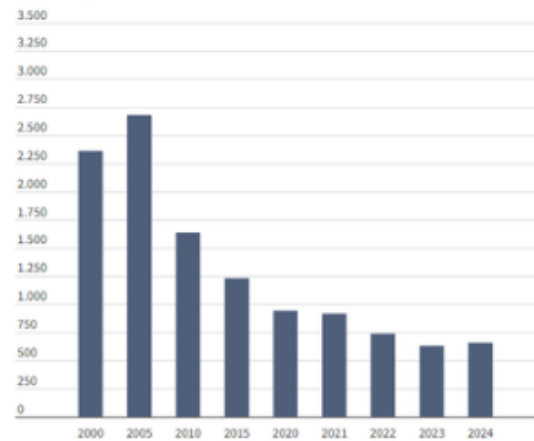
LUCHTKWALITEIT - EMISSIES BEDRIJVEN

N2O emissie
Zeeland, count

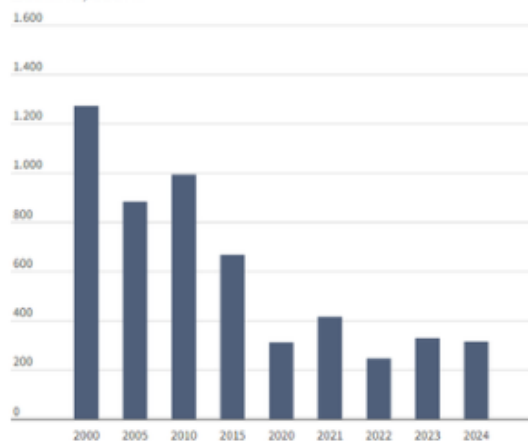
2000 - 2024

NMVOs emissie
Zeeland, count

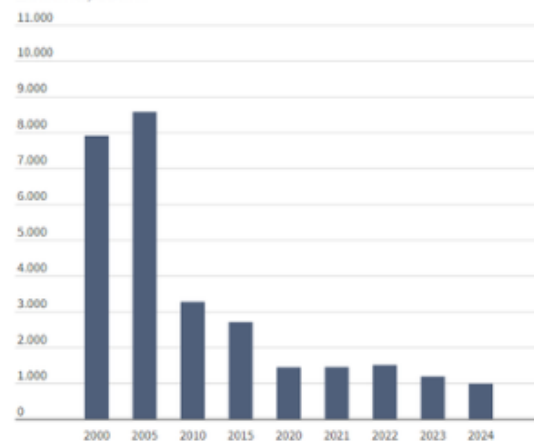
2000 - 2024

Fijnstof/PM10 emissie
Zeeland, count

2000 - 2024

SOx emissie
Zeeland, count

2000 - 2024

Gemeten luchtkwaliteit

Metingen bij het meetpunt Sluiskil tonen de concentraties van onder andere fijnstof (PM2,5 en PM10) en stikstofdioxide. De gemeten waarden worden vergeleken met zowel EU-grenswaarden als advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). In de meeste jaren blijven de gemeten concentraties onder de Europese normen en is er een dalende trend zichtbaar, wat duidt op een verbetering van de luchtkwaliteit. Ook het aantal dagen waarop de PM10-concentratie boven de grenswaarde ligt is beperkt en neemt af.

Afbeelding 2 – Gezondheidswinst door vermindering concentraties vervuilende stoffen in de lucht

LUCHTKWALITEIT - MEETPUNT SLUISKIL

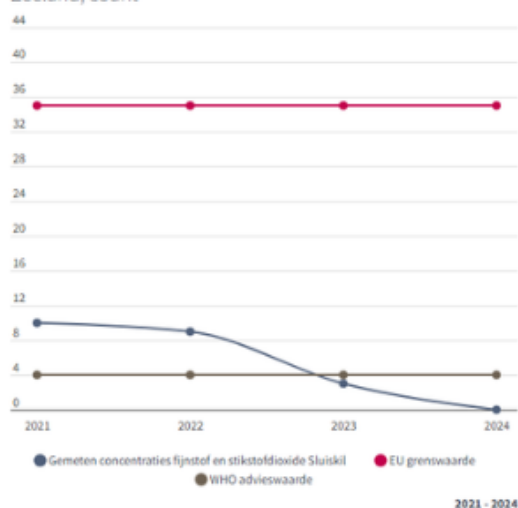

Gezondheidseffecten

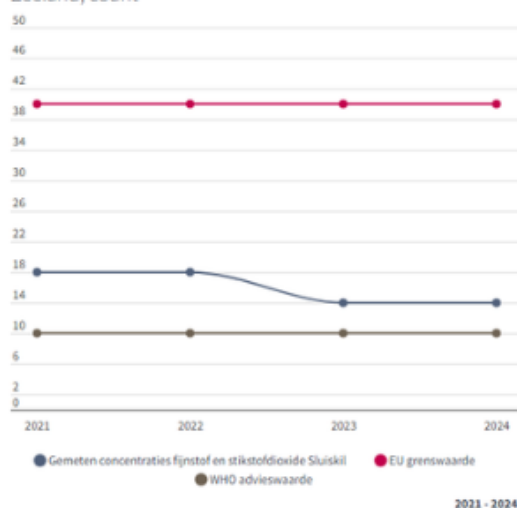
De verbeterde luchtkwaliteit heeft positieve gevolgen voor de gezondheid. Prognoses laten zien dat inwoners van Zeeland in de toekomst gemiddeld enkele maanden langer kunnen leven door de afname van luchtverontreiniging. De grafieken tonen hierbij de ontwikkeling van blootstelling aan fijnstof en stikstofdioxide en het bijbehorende verlies aan levensduur.

Gezondheidswinst door vermindering van concentraties vervuilende stoffen in de lucht:

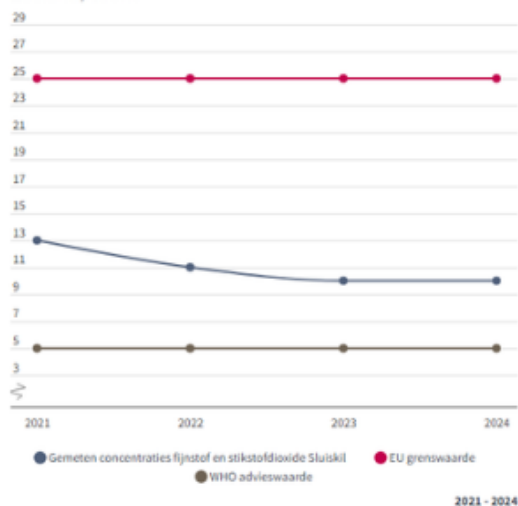
Aantal dagen pm10 groter dan 50mg/p
Zeeland, count

N2O: Stikstofdioxide
Zeeland, count

PM2,5: Fijnstof
Zeeland, count

PM10: Concentratie Fijnstof
Zeeland, count

Thema 2: Geur

Sommige activiteiten veroorzaken een sterke geur. Blootstelling hieraan kan hinderlijk zijn. Dit kan het welzijn van mensen beïnvloeden en mogelijk ook hun gezondheid schaden.

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025	Status
2.1 Een aanvaardbaar geurhinderniveau in alle situaties vast te houden of te bereiken.	Het aantal nieuwe situaties met onaanvaardbare geurhinder	0 nieuwe situaties met onaanvaardbare geurhinder	In 2025 zijn er geen nieuwe situaties ontstaan met onaanvaardbare geurhinder.	
2.2 Beheersen bestaande situaties	Aantal (unieke) geurklachten per situatie per jaar	Geen toename	Omgevingsdiensten onderzoeken bij hindersituaties actief naar de oorzaak en registreren klachten over geur. In 2025 zijn er door DCMR 47 (unieke) geurklachten gerapporteerd afkomstig van Provinciale bedrijven. In 2024 waren dit er 43. Hoewel de ordegrrootte gelijk is, is er sprake van een lichte stijging. Deze stijging is terug te voeren op 1 incident bij een bedrijf in Middelburg: een kleine lekkage leverde op 1 dag 17 klachten op. De RUD heeft in 2025 totaal 27 geurklachten ontvangen die te relateren zijn aan bedrijven die onder bevoegd gezag van Provincie Zeeland vallen. In 2024 waren dit ter 24. Het grootste deel van de klachten is gerelateerd aan 1 bedrijf en een bekende situatie.	
2.3 Eenduidige beoordeling van geurhinder in Zeeland			In 2025 is de landelijke handreiking geur verschenen. In 2026 werken we met de omgevingsdiensten en de Zeeuwse gemeenten een Zeeuws geurbeleid uit.	

Afbeelding 3 – Geurklachten 2025

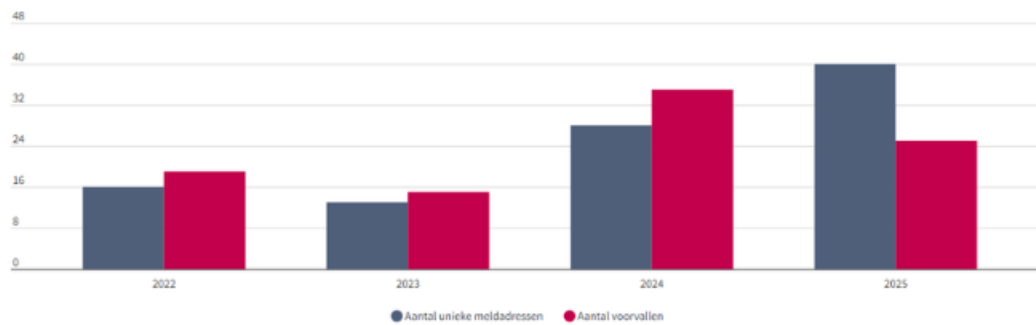
GEUR

Wat betekenen deze cijfers?

Door het aantal meldingen te combineren met het aantal unieke geursituaties ontstaat inzicht in hoe vaak geurhinder voorkomt en hoe groot de impact is op de omgeving. Een stijging van meldingen kan bijvoorbeeld wijzen op een toename van hinder, maar kan ook samenhangen met een grotere meldingsbereidheid. Door trends over meerdere jaren te volgen kunnen veranderingen in geurhinder beter worden geduid en kan toezicht gericht worden ingezet.

stijging of daling van klachten per jaar De jaarlijkse verandering van het aantal geurmeldingen ten opzichte van het voorgaande jaar.

Unieke meldadressen en voorvallen
Zeeland, count

2022 - 2025

Thema 3: Geluid

Door de groei van bebouwing en bijbehorende activiteiten neemt het aantal geluidsbronnen toe. Daarnaast komen er steeds meer apparaten die laagfrequent geluid maken, zoals windmolens, warmtepompen en airco's. Te veel lawaai is schadelijk voor de gezondheid. Langdurige blootstelling kan leiden tot gehoorproblemen, hart- en vaatziekten, hoge bloeddruk, slaapproblemen en andere psychische en sociale klachten.

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025	Status
3.1 Beperken toename geluidsoverlast door wegverkeer	Aantal klachten veroorzaakt door wegverkeer	10% gedaald t.o.v. 2022	De geluidbelastingkaarten worden eens in de 5 jaar gemaakt/berekend. Structurele veranderingen in verkeersstromen gaan niet zo snel dat er gerichte conclusies te trekken zijn bij jaarlijkse metingen. Om jaarlijkse fluctuaties uit te sluiten is gekozen voor het maken van geluidberekeningen over een periode van 5 jaar. In 2022 zijn de huidige geluidbelastingkaarten gemaakt. In 2027 volgt een update waarbij actuele verkeersstellingen worden gebruikt. Eind 2026 worden de geluidproductieplafonds (GPP's) vastgesteld voor de provinciale wegen. Provincie Zeeland heeft sinds de invoering van de Omgevingswet nieuwe wettelijke verplichtingen voor het vaststellen van geluidproductieplafonds (GPP's) en de jaarlijkse monitoring daarvan. Na eerste vaststelling van GPP's is het voorkomen van een overschrijding van de GPP's een resultaatsverplichting. Klachten over wegverkeer op provinciale wegen worden door de Provincie opgepakt. In 2025 was er sprake van een aantal klachten uit één dorp. Wij zijn in gesprek met de bewoners.	
3.2 Beperken toename geluidsoverlast door industrie	Aantal klachten veroorzaakt door industrie	10% gedaald t.o.v. 2022	In 2025 kwamen er bij de RUD 14 klachten binnen over geluidsoverlast door provinciale bedrijven. In 2024 waren het 4 klachten dus dit is een forse toename. Bij de DCMR kwamen er 552 klachten binnen over de provinciale bedrijven. Een lichte afname ten opzichte van 2024, toen kwamen er 590 klachten binnen. Net als in 2024 werd het merendeel van de klachten veroorzaakt door één bedrijf.	

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025	Status
3.4 Beperken van de overlast door luchtvaart	Aantal klachten met betrekking tot geluidsoverlast door luchtvaart		Klachtenoverzicht luchtvaart Zeeland 2025 zijn acht klachten ontvangen, dit is een zeer gering aantal. Na onderzoek is gebleken dat er zich geen overtredingen hebben voorgedaan. Met het ministerie ILenT is de afspraak gemaakt dat zij aan het einde van het jaar ons een overzicht toesturen met het aantal afgehandelde klachten. Het eerste overzicht hebben wij voor de eerste maal over 2025 ontvangen. De komende jaren kunnen we dan een vergelijking maken of het aantal klachten daalt, toeneemt of gelijk blijft.	
3.5 Beperken toename overlast door Laag Frequent Geluid (LFG)	In 2024 zijn de bronnen in beeld en in 2025 zijn afspraken met gemeenten gemaakt		Er zijn twee klachten over LFG gemeld. Bron niet vastgesteld. Het opstellen van een goed meldingsformulier en een goede voorlichting is vertraagd. Dit wordt in 2026 opgepakt	

Thema 4: Stilte

Volgens de Omgevingswet moet de Provincie stiltegebieden aanwijzen in de Omgevingsverordening en ervoor zorgen dat het daar stil blijft. In Zeeland liggen deze stiltegebieden in natuurgebieden.

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025	Status
4.1 De aangewezen actuele stiltegebieden in 2026 zijn echt stil	Geluidniveau in stiltegebieden	Lager dan de in de actualisatie van het stiltegebieden-beleid te bepalen grens	Dit jaar is een projectgroep gestart met het actualiseren van het stiltebeleid en de gebieden. In de projectgroep nemen gemeenten en groene partijen deel. De resultaten kunnen in 2026 mee in de actualisering omgevingsverordening	

Thema 5: Omgevingsveiligheid

In Zeeland vinden veel activiteiten plaats met gevaarlijke stoffen, zoals in de industrie en bij het vervoer over de weg, het spoor en het water. Door ontwikkelingen zoals de energietransitie kunnen de risico's toenemen. Om Zeeland veilig te houden, werken we aan het voorkomen en beperken van ernstige ongevallen bij bedrijven en andere activiteiten met gevaarlijke stoffen.

Subdoel	Indicator	Rapportage 2025	Status
5.1 Het zoveel mogelijk beperken van risico's die verbonden zijn aan de opslag, productie, bewerking en het transport van gevaarlijke stoffen.	Aantal overschrijdingen van risicoplafonds	De rapportagecyclus voor gegevens over risicoplafonds sluit niet volledig aan bij die van het milieuprogramma. De landelijke gegevens over 2025 komen naar verwachting in de loop van 2026 beschikbaar. Daarom rapporteren we hier separaat over.	
	Aantal ongevallen met gevaarlijke stoffen met effecten buiten de inrichting	De gegevens zijn nog niet beschikbaar gesteld en komen naar verwachting in de loop van 2026. We rapporteren hier separaat over.	
5.2 Bedrijven werken volgens de laatste veiligheidsstandaarden en Seveso ³ bedrijven hebben een goed functionerend veiligheidsbeheersysteem	Alle bedrijven zijn elke 5 jaar minimaal 1 keer getoetst op veiligheidscultuur.	In 2025 zijn meerdere bedrijven beoordeeld op veiligheidscultuur. Hiermee ligt de provincie op koers om alle Seveso-bedrijven binnen de cyclus van vijf jaar te toetsen.	
	Het aantal inspecties per jaar bij Seveso bedrijven	In 2025 zijn inspecties uitgevoerd bij bedrijven die onder de Seveso-richtlijn vallen. De exacte gegevens zijn nog niet beschikbaar en volgen in de loop van 2026. We rapporteren hier separaat over.	
5.3 In alle omgevingsplannen zijn, wanneer sprake is van activiteiten met gevaarlijke stoffen, de kaders voor het ruimtegebruik geborgd op basis van plaatsgebonden risico, aandachtsgebieden en voorschriftgebieden	Aantal keren dat wij gemeenten advies verleend hebben over de opname van voorschriftgebieden in omgevingsplannen	In 2025 zijn de eerste gemeenten gestart met het opstellen en actualiseren van omgevingsplannen. Provincie Zeeland heeft hierbij in een beperkt aantal gevallen advies gegeven over het opnemen van voorschriftgebieden en aandachtsgebieden voor externe veiligheid. De rol van de provincie ontwikkelt zich hierbij van agenderend (2024) naar adviserend (2025).	
5.4 Actuele en relevante informatie over omgevingsveiligheid is raadpleegbaar in REV en Atlas voor de leefomgeving.	Aantal inwoners binnen aandachtsgebieden (brand, explosie)	De ontwikkeling van deze indicator is in 2025 voortgezet. De benodigde datasets uit het Register Externe Veiligheid (REV) en de Atlas Leefomgeving zijn beschikbaar, maar verdere uitwerking naar een betrouwbare en reproduceerbare indicator vraagt nog nadere analyse. In 2026 wordt deze indicator naar verwachting volledig operationeel gemaakt.	

³ Seveso bedrijven werden voorheen BRZO bedrijven genoemd. Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden en is de naam BRZO vervangen door Seveso.

Subdoel	Indicator	Rapportage 2025	Status
5.5 Voor vervoer van gevaarlijke stoffen wordt waar mogelijke gebruik gemaakt van buisleidingen.	Ontwikkelingen mbt vervoer gevaarlijke stoffen middels buisleidingen.	In 2025 zijn vervolgstappen gezet op de in 2024 uitgevoerde haalbaarheidsstudie naar een ammoniakbuisleiding. De samenwerking met North Sea Port en Smart Delta Resources is voortgezet en richt zich op verdere uitwerking richting mogelijke realisatie. Het gebruik van buisleidingen blijft een belangrijk instrument om risico's bij transport over weg, water en spoor te beperken.	
5.5 Gebruik van professioneel vuurwerk is onder controle.	5.5.1 Aantal vuurwerk incidenten per jaar.	In 2025 hebben zich, net als in 2024, geen incidenten voorgedaan met professioneel vuurwerk in Zeeland. Uit de toezichtgegevens (zie visualisatie "Vuurwerk Zeeland 2025") blijkt dat: - toezicht plaatsvindt op meldingen en vergunningen; - waar nodig controles, waarschuwingen en bijsturing worden ingezet; - het aantal activiteiten stabiel blijft en beheersbaar is. Dit bevestigt dat het gebruik van professioneel vuurwerk in Zeeland onder controle is.	

Afbeelding 4 - Jaarverslag 2025 vuurwerk Zeeland

OMGEVINGSVEILIGHEID - VUURWERK ZEELAND 2025

Toezicht op ontbrandingen

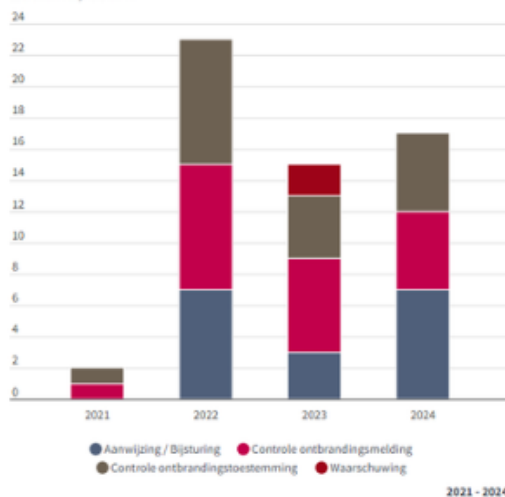
De grafieken laten zien hoe vaak toezicht wordt gehouden op vuurwerkontbrandingen en welke maatregelen daarbij worden genomen, zoals aanwijzingen, waarschuwingen of controles van meldingen en toestemmingen. Deze gegevens geven inzicht in de manier waarop toezicht wordt uitgevoerd en hoe vaak bijsturing nodig is.

Vergunningen en meldingen

Het dashboard toont ook het aantal aanvragen voor vuurwerkontbrandingen en het verloop daarvan. Hierbij is zichtbaar hoeveel aanvragen worden ingediend, hoeveel toestemmingen worden verleend en hoeveel evenementen worden afgelast of ingetrokken. Deze cijfers geven een beeld van de omvang van vuurwerkactiviteiten in Zeeland.

Toezicht ontbrandingen

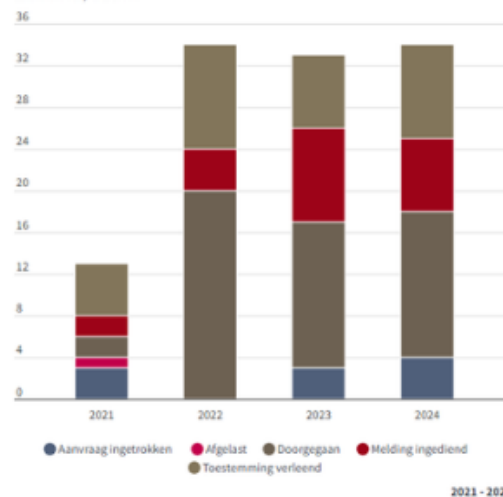
Zeeland, count

2021 - 2024

Toestemming ontbrandingen

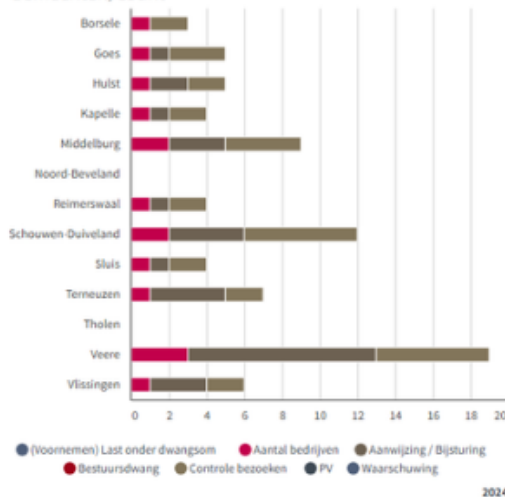
Zeeland, count

2021 - 2024

Controle bezoeken en constateringen

Gemeenten, count

2024

Vuurwerk overzicht bedrijven

count

	2021	2022	2023	2024
Borsele	1	1	1	1
Goes	1	1	1	1
Hulst	2	1	1	1
Kapelle	2	2	2	1
Middelburg	3	2	2	2
Noord-Beveland	0	0	0	0
Reimerswaal	1	1	1	1
Schouwen-Duiveland	2	2	2	2
Sluis	3	1	1	1
Terneuzen	2	1	1	1
Tholen	1	1	1	1
Veere	4	4	4	4
Vlissingen	1	1	1	1

2021 - 2024

Thema 6: Bodem

De Provincie is verplicht om ernstige risico's voor mensen en de omgeving te voorkomen bij het huidige gebruik van zogenoemde 'spoedlocaties' met bodemverontreiniging. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor andere vervuilde bodems. Toch blijft de Provincie volgens de Omgevingswet verantwoordelijk voor:

- Bodemsaneringen waarvoor de Provincie eerder een saneringsplan heeft goedgekeurd;
- Locaties waar de Provincie nazorg heeft opgelegd vanwege de vervuiling;
- Het beoordelen en aanpakken van bodemverontreiniging op bedrijfsterreinen waar de Provincie bevoegd is voor milieuregels.

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025	Status
6.1 In 2025 zijn alle onaanvaardbare risico's bij het huidige gebruik van de zogenaamde spoedlocaties bodem gesaneerd of beheersbaar gemaakt.	De stand van zaken van de afwikkeling van de lijst met spoedlocaties bodem.	100% in 2030	In Zeeland zijn op alle spoedlocaties voor de mens onaanvaardbare risico's weggenomen of beheerst. Op de spoedlocatielijst van 2025 staan 15 locaties. Op 7 locaties zijn de risico's inmiddels volledig beheerst. Hiermee worden deze locaties ook niet meer als spoedlocatie gezien. Voor de overige 8 locaties zijn nog acties nodig omdat de verspreidings- of ecologische risico's nog niet volledig beheerst zijn. Voor deze locaties loopt de sanering, is deze in voorbereiding of wordt aanvullend onderzoek of monitoring uitgevoerd. De voortgang van deze locaties is terug te zien in Bijlage 3 (<i>Bijlage 3 – Spoedlocatielijst Zeeland 2025</i>). Stand indicator met betrekking tot humane risico's: 100% afgewikkeld. Stand indicator met betrekking tot alle risico's: 47% afgewikkeld.	

Thema 7: Water

De doelen en maatregelen voor schoon oppervlaktewater en grondwater staan in het Regionaal Waterprogramma 2022-2027. Hiermee voert de Provincie ook Europese regels uit, zoals de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Grondwaterrichtlijn (GWR). In het Milieuprogramma is een onderdeel verder uitgewerkt over de chemische waterkwaliteit, namelijk de regels voor indirecte lozingen.

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025	Status
7.1 Verbeteren van de waterkwaliteit door reguleren indirecte lozingen.	Vermindering emissies van verontreinigende stoffen (incl. (p)ZZS) in indirecte lozingen	Permanente daling (van stoffen waarop wordt gemonitord)	De omgevingsdiensten DCMR en RUD-Zeeland hebben de controlemetingen op indirecte lozingen vanuit bedrijven in 2025 voortgezet. Met bedrijven waar PFAS in het afvalwater voorkomt zijn de omgevingsdiensten in overleg over monitoring en reductie. DCMR heeft in 2025 de indirecte lozingen vanuit bedrijven waar de provincie het bevoegd gezag voor is, gescreend op voorkomen van de KRW-probleemstoffen (KRW = Kaderrichtlijn Water) voor het stroomgebied van de Schelde. Bij RUD-Zeeland is dit proces aangevangen maar nog niet afgerond. Op basis van de uitkomsten passen we de meetprogramma's voor controlebemonsteringen hierop aan. Dat geldt eveneens voor PFAS. Vanuit de werkgroep Emissies en Waterkwaliteit werken de Zeeuwse overheden samen aan de versterking van de grip op de indirecte lozingen van afvalwater. In 2025 is een tool ontwikkeld om potentiële lozers van verschillende stoffen (KRW en ZZS) in beeld te krijgen. Op basis daarvan gaan we in 2026 een gerichte vervolgstategie incl. bemonsteringen opstellen en hanteren.	
	Vermindering emissies van plastic korrels en microplastics	Permanente daling (van stoffen waarop wordt gemonitord)	We sturen erop dat omgevingsdiensten voldoende aandacht aan dit onderwerp besteden bij vergunningverlening en bij toezicht. Doel is dat bedrijven in de keten zodanige beheersmaatregelen nemen dat morsingen van plastic korrels worden voorkomen en dat wat toch gemorst is, wordt opgeruimd. Dit vraagt behalve technische en organisatorische maatregelen (uitgewerkt als best beschikbare techniek BBT) ook een voldoende mate van bewustwording en een bedrijfscultuur die er op is gericht om morsingen te voorkomen. In voorgaande jaren hebben de omgevingsdiensten dit onderwerp projectmatig aangepakt en zijn er bij Zeeuwse bedrijven aanvullende inspecties uitgevoerd. Sinds 2024 is dit onderwerp meegenomen in reguliere inspecties.	

Thema 8: Duisternis en lichthinder

Duisternis is een belangrijk kenmerk van Zeeland. Sinds 2013 is er steeds meer verlichting in de provincie.

Te veel licht heeft nadelige gevolgen voor de natuur en de gezondheid van mensen.

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025	Status
8.1 Beperken en voorkomen van lichtverontreiniging en het bevorderen en behouden van duisternis als kernkwaliteit in Zeeland	Afname van lichtvervuiling t.o.v. 2013	Huidige bronnen zijn niet verder toegenomen; geen nieuwe gebieden van lichtvervuiling	Lichthinder kwam in 2021 onder de aandacht door de motie 'Stop onnodige verlichting'. Daarin werd onder andere het verzoek gedaan om plannen op te zetten voor het tegengaan van lichthinder met meetbare doelen. In 2024 is met de werkgroep licht en duisternis, waaraan onder andere gemeenten, provincie en de omgevingsdiensten deelnemen, een plan van aanpak opgesteld voor de beperking van lichthinder. Per deelnemende partij zijn voorgenomen maatregelen opgesteld. Vier keer per jaar wordt er binnen de werkgroep uitgewisseld over de stand van zaken en twee keer per jaar wordt gemonitord wat de voortgang is met betrekking tot de implementatie van maatregelen. We willen gezamenlijk toewerken naar een richtlijn voor beleid op richtlijn door gemeenten en andere overheden.	
	Percentage vergunningen dat wordt getoetst aan de aangescherpte voorschriften lichthinder		Het opnemen van voorschriften op lichthinder binnen vergunningen gebeurt tot nu toe op kleine schaal bij de DCMR.	
8.2 Bestaande lichthinder tegengaan	Afname van lichtvervuiling t.o.v. 2013 (huidige bronnen zijn niet verder toegenomen; geen nieuwe gebieden van lichtvervuiling)		Wij hebben als Provincie Zeeland nog geen werk gemaakt van het op grotere schaal meten van lichtvervuiling. Metingen worden alleen gedaan naar aanleidingen van meldingen bij de RUD of DCMR.	

Thema 9: ZZS

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zijn de gevaarlijkste stoffen voor mensen en het milieu. Naast ZZS zijn er ook potentieel zorgwekkende stoffen (pZZS). Deze stoffen zijn nog niet beoordeeld volgens de Europese REACH-richtlijn, maar kunnen mogelijk dezelfde schadelijke effecten hebben als ZZS. Daarom kunnen ze ook risico's veroorzaken. Het doel is om zowel pZZS als ZZS zoveel mogelijk uit de leefomgeving te houden.

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025	Status
9.1 Voorkomen van (potentieel) zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in het milieu	9.1.1 Aantal nieuwe activiteiten met (p)ZZS	Geen toename op bedrijfsniveau	In 2025 waren er 4 initiatieven waarbij er sprake was van een nieuwe (p)zss emissie of van een stof die in 2025 werd aangewezen als nieuwe (p)zss.	
	9.1.2 Onderzoeken of met maatwerkvoorschriften aanvullende emissies van (p)ZZS kunnen worden voorkomen of verminderd.	Zo ver mogelijk onder maximaal toelaatbaar risiconiveau (MTR-niveau) ⁴	In de praktijk passen omgevingsdiensten (maatwerk)voorschriften toe om emissies van (p)zss te voorkomen of te verminderen. Met wisselend resultaat: in sommige gevallen worden dergelijke voorschriften door de rechter vernietigd. Er zijn in 2025 geen vergunningen verleend met emissies boven het MTR-niveau.	
	9.2 Bestaande emissies van potentieel zeer zorgwekkende stoffen worden voorkomen of geminimaliseerd	9.2.1 Het percentage bedrijven dat hun VRP's hebben ingediend ten opzichte van het aantal bedrijven dat het zou moeten doen.	Eind 2025 had 30% van de bedrijven nog geen informatie over (p)zss aangeleverd. De omgevingsdiensten hebben hier aandacht voor en zetten erop in om dit op 100% te krijgen.	
	9.2.2 Landelijke kennisuitwisseling op gebied van ZZS		Provincie Zeeland, RUD-Zeeland en DCMR nemen deel aan verschillende landelijke (kennis) netwerken, onder andere in IPO verband	

⁴ MTR-niveau staat voor maximaal toelaatbaar risiconiveau. Dit is de immissiegrenswaarde voor ZZS in de lucht.

Thema 10: Energie en klimaat

De provinciale aanpak van de energietransitie staat in het programma Energie en Klimaat. Vanuit dit programma neemt de Provincie maatregelen om de uitstoot van CO₂ te verminderen. Naast voorlichting en stimulerende acties is het gebruik van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH-instrumentarium) hierbij belangrijk. Omdat dit instrument samenhangt met andere milieuthema's bij bedrijven, is dit onderdeel van de energietransitie uitgewerkt in het Milieuprogramma.

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025	Status												
10.1 CO ₂ uitstoot bij bedrijven in Zeeland is met 55% afgenomen in 2030 t.o.v. 1990	CO ₂ uitstoot van bedrijven	55% afname in 2030 t.o.v. 1990	Bedrijven zijn verplicht om hun jaarlijkse emissies op te geven in een elektronisch milieujaarverslag (e-MJV). De analyses over 2025 zijn op het moment van rapporteren nog niet beschikbaar daarom wordt er gerapporteerd over 2024. De uitstoot van de Zeeuwse bedrijven in 2024 is 3% hoger dan in 2023. Op nationaal niveau heeft de industrie 1,5% meer broeikasgassen uitgestoten en de elektriciteitssector 3% minder dan in 2023. De industriële bedrijven, inclusief de elektriciteitssector, in Zeeland stoten in 2024 samen 8,5 Mton CO₂ uit. Die uitstoot komt voornamelijk van vier bedrijven; zie Tabel 2. Samen zorgen die voor 95% van de uitstoot. In 1990 bedroeg de uitstoot 9,9 Mton, dus mag die in 2030 maximaal 4,5 Mton zijn. Dat betekent dat, met een uitstoot van 8,5 Mton in 2024, er nog een reductie van minimaal 4 Mton nodig is om het doel in 2030 te halen. De CO₂-uitstoot van de totale Zeeuwse industrie bedraagt 13% van de Nederlandse industriële (inclusief energiesector) CO₂-uitstoot, en 7% van de totale Nederlandse CO₂-uitstoot in 2024. <i>Tabel 2 - De grootste Zeeuwse emittenten voor CO₂</i> <table><tr><th>Bedrijf</th><th>Uitstoot [kton]</th></tr><tr><td>Dow Benelux BV (Hoek)</td><td>3.303</td></tr><tr><td>YARA Sluiskil BV</td><td>2.218</td></tr><tr><td>Zeeland Refinery N.V.</td><td>1.526</td></tr><tr><td>Sloe Centrale BV (Vlissingen)</td><td>1.027</td></tr><tr><td>Totaal bedrijven Zeeland</td><td>8.470</td></tr></table>	Bedrijf	Uitstoot [kton]	Dow Benelux BV (Hoek)	3.303	YARA Sluiskil BV	2.218	Zeeland Refinery N.V.	1.526	Sloe Centrale BV (Vlissingen)	1.027	Totaal bedrijven Zeeland	8.470	
Bedrijf	Uitstoot [kton]															
Dow Benelux BV (Hoek)	3.303															
YARA Sluiskil BV	2.218															
Zeeland Refinery N.V.	1.526															
Sloe Centrale BV (Vlissingen)	1.027															
Totaal bedrijven Zeeland	8.470															
10.2 Reductie CO ₂ -uitstoot bij bedrijven door energiebesparing	% gecontroleerde bedrijven dat voldoet aan de EML-maatregelen		Bij de RUD voldoet 40% van de bedrijven aan de EML maatregelen, gemeten aan de hand van controles vanaf 2023. Bij Seveso bedrijven is geen sprake van EML maatregelen, daarom is deze indicator													

			niet van toepassing voor de bedrijven die onder controle zijn door DCMR.	
	% bedrijven dat voldoet aan de informatieplicht		Bij de RUD voldoen 24 van de 29 bedrijven aan de informatieplicht (83%) Bij DCMR is bekend dat in ieder geval 6 van de 25 Seveso bedrijven aan de informatieplicht voldoet. Wegens moeilijkheden met het koppelen van de bedrijvenbestanden van RVO aan die van DCMR is hiervan nog geen volledig overzicht.	
	% bedrijven dat voldoet aan de onderzoeksplicht		Bij de RUD voldoet 67% van de onderzoeksplichtige bedrijven aan de plicht. Bij DCMR hebben alle onderzoeksplichtige bedrijven (100%) een onderzoek ingediend.	

Afbeelding 5 – Informatieplicht en onderzoeksplicht

KLIMAAT & ENERGIE

Deze visualisaties geven inzicht in de naleving van de informatieplicht en onderzoeksplicht energiebesparing door bedrijven in Zeeland. Deze verplichtingen komen voort uit de energiebesparingsregels binnen de milieuwetgeving en hebben als doel bedrijven te stimuleren om energiebesparende maatregelen te nemen en hun energiegebruik inzichtelijk te maken.

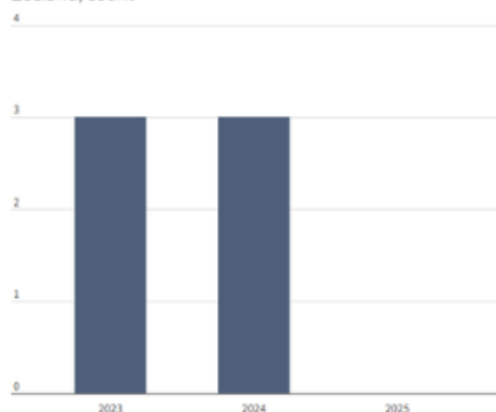
Indicatoren:

- **Voldoet aan informatieplicht** Deze indicator laat zien hoeveel bedrijven hun rapportage over energiebesparende maatregelen hebben ingediend via het landelijke systeem. Bedrijven met een bepaald energiegebruik zijn verplicht om te rapporteren welke energiebesparende maatregelen zij hebben genomen.
- **Voldoet aan onderzoeksplicht** Deze indicator laat zien hoeveel bedrijven verplicht zijn om een verdiepend onderzoek uit te voeren naar verdere energiebesparingsmogelijkheden. Dit geldt met name voor bedrijven met een hoger energiegebruik. De resultaten van dit onderzoek moeten inzicht geven in aanvullende maatregelen die technisch en economisch haalbaar zijn.

Wat betekenen deze cijfers?

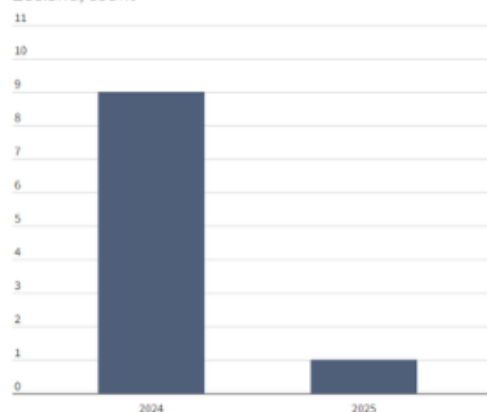
- De indicatoren geven inzicht in de mate waarin bedrijven voldoen aan de wettelijke verplichtingen rondom energiebesparing. Door deze informatie te monitoren kan worden gevolgd in hoeverre bedrijven bijdragen aan het verminderen van energiegebruik en het realiseren van klimaatdoelen. Daarnaast helpt dit bij het richten van toezicht en ondersteuning richting bedrijven die nog niet aan de verplichtingen voldoen.
-

Voldoet aan informatieplicht
Zeeland, count

2023 - 2025

Voldoet aan onderzoeksplicht
Zeeland, count

2024 - 2025

Thema 11: Circulaire economie

De provinciale aanpak voor een circulaire economie staat in het programma Regionale Economie, onderdeel circulaire economie. Vanuit dit programma neemt de Provincie maatregelen om dit doel te bereiken. Naast voorlichting en stimulerende acties is het gebruik van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH-instrumentarium) hierbij belangrijk. Omdat dit instrument samenhangt met andere milieuthema's bij bedrijven, is dit onderdeel van de aanpak voor een circulaire economie uitgewerkt in het Milieuprogramma.

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025	Status
11.1 De helft van de grondstoffen , die in Zeeland worden gebruikt, is in 2030 hernieuwbaar of al eerder gebruikt	Aandeel hernieuwbare of hergebruikte grondstoffen (indien mogelijk)	50%	Geoflux heeft onderzoek gedaan naar de grondstoffenstromen en is er een eerste monitor CE opgesteld. Met deze basisgegevens gaan we de komende jaren aan de slag en zullen we hier over rapporteren.	
	Hoeveelheid grondstoffen per categorie	Streefwaarde afhankelijk van nulmeting	Zie tekst hierboven.	
11.2 Reductie grondstoffengebruik door inzet VTH-instrumenten			Er is een eerste aanzet gemaakt om nieuwe voorschriften op te nemen in de vergunning ten aanzien grondstoffengebruik. We volgen hier de landelijke ontwikkelingen. Vanwege het gezamenlijk optrekken vertraagt het invoeren van maatregelen enigszins. Wordt vervolgd in 2026 en verder	
11.3 Overzicht van afvalstoffen en verwerking	In 2024 is in beeld: soort afvalstoffen/reststoffen, hoeveelheid, wijze van verwerking (hergebruik, recycling, verbranden, storten) en herkomst		Er is inzicht in de afvalstromen bij bedrijven. De verwerking vraagt nog de nodige aandacht. Dit zal de komende jaren verder uitgewerkt worden.	
11.4 Beëindiging afvalstort in Zeeland 2050	Hoeveelheid gestort afval in 2050		In 2025 is vergunning voor uitbreiding stortplaats vergund. De prognose is dat de stortplaats NMZ voor 2050 volgestort zal zijn en in de nazorg gaat.	
11.5 Omgevingsdiensten zijn toegerust op taken op het gebied van circulaire economie			De medewerkers van de omgevingsdiensten hebben een basiscursus Circulaire economie gevolgd. Het toepassen in vergunningverlening en toezicht op het gebied van CE wordt ingevoerd nadat de landelijke pilots positief zijn.	

Thema 12: Robuuste uitvoeringsdiensten

Op grond van de Omgevingswet voeren omgevingsdiensten (uitvoeringsdiensten) de basistaken vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) uit voor gemeenten en provincies. Een aantal van die overheden hebben bij de omgevingsdiensten ook andere, zogenoemde plustaken bij die diensten belegd.

De RUD Zeeland is de omgevingsdienst voor Zeeland. GS is deelnemer in de gemeenschappelijke regeling en daarmee zowel eigenaar als opdrachtgever. Vanaf 1 januari 2026 is GS ook opdrachtnemer voor de PIOFAC-taken.

DCMR voert de VTH-taken uit voor de Seveso-bedrijven in Zeeland waarvoor Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag zijn GS is geen deelnemer in de GR van de DCMR, maar alleen opdrachtgever.

Een goed functionerende omgevingsdienst is een dienst die voldoende robuust is. Onder een robuuste omgevingsdienst verstaan wij een dienst die deskundig, wendbaar en financieel stabiel is en die ook beschikt over voldoende en gekwalificeerd personeel.

Vanuit hun rol als vergunningverlener, toezichthouder, handhaver en adviseur kunnen de omgevingsdiensten ook een rol spelen in het opstellen van omgevingsplannen, omgevingsbeleid en in het bijzonder het milieubeleid. De omgevingsdiensten zijn immers een bron van kennis en ervaring met de uitvoering van het (milieu-)beleid en zijn daarmee bij uitstek waardevol in het inhoud geven aan de beleidscycli (de BIG-8).

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025?	Status
12.1 De RUD Zeeland is robuust	Het oordeel van de in het Interbestuurlijk Programma (IBP) VTH-stelsel in te stellen visitatiecommissie over de robuustheid van de RUD Zeeland	Een positief rapport van de visitatiecommissie in 2025	De evaluatie in 2025 laat zien dat de RUD op de goede weg is om per 1 april 2026 robuust te zijn.	
	De RUD Zeeland heeft de maatregelen uit de (vastgestelde) toekomstvisie RUD geïmplementeerd.	100%	De maatregelen uit de toekomstvisie RUD Zeeland zijn nog niet volledig geïmplementeerd; de uitvoering, onder andere via het meerjarenprogramma (MJP), is gestart maar bevindt zich nog in ontwikkeling. Provincie Zeeland - Eindrapport Vervolg verkenning milieutaken.pdf Daarmee is de streefwaarde van 100% implementatie op dit moment nog niet gerealiseerd.	
12.2 Realisatie toekomstvisie RUD Zeeland	Het AB van de RUD Zeeland omarmt de voorgelegde visie voor een robuuste RUD Zeeland	Er staat een RUD Zeeland die voldoet aan de kpi's.	Het AB van de RUD heeft in september 2024 ingestemd met het plan van aanpak robuuste RUD. En in 2025 met de financiering daarvan.	

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025?	Status
	De RUD Zeeland geeft adviezen binnen afgesproken termijn	100% vanaf 2023	De RUD Zeeland geeft nog niet te allen tijde een reactie binnen de gestelde termijn. De oorzaak moet gezocht worden in het nog niet voldoende robuust zijn van de RUD Zeeland.	
12.1 Implementatie van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen	Visitatiecommissie Omgevingsdienst NL		In juni 2024 is DCMR gevisiteerd door een externe commissie. Het visitatierapport benoemd sterke punten en enkele aanbevelingen. De aanbevelingen zijn in jaar- en lange termijn doelen verwerkt door DCMR	

Thema 13: Goed opdrachtgeverschap

Een goede samenwerking tussen de Provincie en de omgevingsdiensten is belangrijk om de VTH-taken die bij die omgevingsdiensten zijn belegd adequaat uit te voeren. Daarom:

- Maakt de Provincie duidelijke, meetbare en haalbare werkafspraken met de omgevingsdiensten;
- Stuurt de Provincie bij waar nodig, zowel inhoudelijk als financieel, op basis van regelmatige rapportages en overleggen;
- Blijft de Provincie op de hoogte van belangrijke dossiers over bedrijven en grijpt zij in wanneer dat nodig is;
- Zorgt de Provincie voor voldoende capaciteit en kennis om opdrachten aan de omgevingsdiensten te geven en de uitvoering te beoordelen;
- Hebben de omgevingsdiensten voldoende capaciteit en expertise om de opdrachten samen met de Provincie op te stellen en uit te voeren.

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025?	Status
Er is sprake van een professionele opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie tussen provincie en de RUD Zeeland en DCMR.	Visitatie of zelf een audit (2025)	Positief rapport in 2025	Zowel RUD Zeeland als DCMR zijn in 2024 gevisiteerd vanuit Omgevingsdienst NL. Op basis daarvan zijn aanbevelingen gedaan. RUD Zeeland en DCMR hebben in 2025 een eigen verbeterplan opgesteld n.a.v. deze visitatierapporten. Voor DCMR is het verbeterplan te lezen via link: Verbeterplan DCMR Milieudienst Rijnmond op visitatie DCMR 2024.pdf DCMR heeft de aanbeveling 'Gebruik accountmanagement als een van de verbindende schakels' en de kans 'versterking van accountmanagement in afstemming en samenwerking met ambtelijke opdrachtgevers' opgepakt. Zo wordt in samenwerking met Provincie Zeeland de doorontwikkeling van het werkplan (en jaarverslag) naar een meer op de doelen uit het Milieuprogramma en meer outcome gericht document vormgegeven.	

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025?	Status
13.1 Sturing op effecten	Vanaf 2025 werkt de Provincie met effectindicatoren die ook haalbaar zijn voor de omgevingsdiensten		Werkplan DCMR is meer toegespitst op doelen uit MP en effect (outcome)gericht opgesteld. In 2025 heeft dit zich voortgezet en is afgestemd met DCMR om ook de jaarlijkse terugkoppeling van het Werkplan meer effect gericht te maken. De RUD Zeeland zet, mede naar aanleiding van het traject te groeien naar een robuuste omgevingsdienst, vanaf 2024 in op meer outcome gericht werken. Hiermee gepaard zal te zijner tijd ook een andere wijze van financiering van de RUD Zeeland nodig zijn. Voor zowel opdrachtgever als opdrachtnemer blijft het nog een zoektocht naar de juiste indicatoren om outcome van VTH te kunnen meten.	
13.2 Een duidelijke en uniforme opdracht	Vaststelling van het aantal gezamenlijke afspraken		In samenwerking met gemeenten en partners bepalen we voor welke VTH-thema's eenduidig regionaal beleid wordt ontwikkeld, dat wordt uitgewerkt in het VTH-beleid en bijbehorende documenten. In 2025 is dit aangevuld met een VTH-uitvoeringsprogramma per bevoegd gezag volgens een uniform regionaal format, waarin de koppeling wordt gelegd tussen de inzet van VTH-instrumenten en de te behalen doelen.	
13.3 Duidelijke taakverdeling tussen Provincie, RUD Zeeland en DCMR	Voor de specialistische taken ligt de taakverdeling in 2023 vast in factsheets		Er zijn in 2023 nieuwe factsheets opgesteld en vastgesteld, waarmee de taakverdeling tussen provincie en RUD is vastgelegd. Voor DCMR geldt dat de taken zijn vastgelegd in het DVO, het jaarplan en de opdracht. In 2024 zijn benodigde factsheets geactualiseerd of waar nodig in gezamenlijkheid opgesteld. Met behulp van factsheets, procesafspraken en relatiebeheer geven we invulling aan het maken van duidelijke afspraken en afstemmen van haalbare termijnen. In 2025 zijn er geen factsheets nader geactualiseerd. Deze waren nog actueel.	

Subdoel	Indicator	Streefwaarde	Rapportage 2025?	Status
13.4 Tijdige adviezen	Vanaf 2023 ontvangt de Provincie 100% van de adviezen binnen de afgesproken termijn.		Advisering vanuit DCMR en RUD Zeeland verloopt in overeenstemming met de gemaakte afspraken.	
13.5 Een professionele opdrachtgever-opdrachtnemer relatie	In 2024 zijn handelingsperspectieven uitgewerkt met RUD Zeeland		In 2025 is verder uitvoering gegeven aan de in het plan van aanpak robuuste RUD vastgestelde handelingsperspectieven, waaronder het versterken van de innovatiekracht en de positionering van de RUD als samenwerkingspartner. Daarnaast zijn met de deelnemers vervolgstappen gezet in het creëren van ruimte in financiering en uitvoering, waarbij bij nieuwe taken gezamenlijk wordt bepaald of deze binnen het bestaande takenpakket passen of aanvullend worden ingebracht.	